

EXPOZIȚIA Materie reînsuflețită.

Reprezentări postbelice în lucrările lui Tadeusz Kantor, Shinkichi Tajiri și Jaap Wagemaker

Vernisaj: vineri, 16 octombrie, ora 18:00

Muzeul de Artă Timișoara

Piața Unirii 1

300085 Timișoara, România

www.muzeuldeartatm.ro

Expoziția va rămâne deschisă în perioada **16 octombrie – 16 noiembrie 2020**.

DESPRE ARTIȘTI

American de origine japoneză, **Shinkichi Tajiri** (1923-2009) s-a mutat în Europa la sfârșitul anilor 1940 și s-a confruntat cu sarcina dificilă de a-și găsi propria limbă și identitate în urma celui de-al Doilea Război Mondial. Propriul său trecut complex și paradoxal, combinat cu noul context cultural, oferă totuși o explicație pentru marea diversitate a operei sale. Deși nu a trăit niciodată în Japonia, arta sa este pătrunsă de un sentiment profund ce se află în armonie cu spiritul panteist al artei japoneze, prin identificarea ei cu natura și misterul creșterii. În miezul sculpturilor sale se găsesc principiile verticalității și materialității, dezvăluind o practică profund spirituală, ancorată într-o lume materială puternic simțită și trăită, care exprimă simultan vulnerabilitate și forță. În sculpturile din Tajiri, experiențele umane capătă o dimensiune spirituală. Principalele sale laitmotive - *războinicul* și *nodul* - sunt teme universale care explorează paradoxurile vieții. Prin războinicii săi, artistul scoate în evidență apropierea dintre viață și moarte, dintre existența fizică / pământească și tărâmurile spirituale. Nodul intensifică acest paradox, deoarece istoric acesta a fost folosit atât constructiv, cât și distructiv, stabilind dacă viețile pot fi salvate sau pierdute. Aceste semnificații contradictorii corespund în mare parte vieții personale a lui Tajiri, a cărui moștenire mixtă l-a determinat să pună continuu în discuție aspecte ce țin de viață, moarte și spiritualitate.

Deși a trecut prin diferite faze stilistice de-a lungul carierei sale, **Jaap Wagemaker** (1906-1972) a arătat un interes continuu față de elementele naturii în starea lor primitivă, neprelucrată. Odată cu noile experimente artistice inițiate în anii 1950, a început să includă în compozițiile sale materiale netradiționale, cum ar fi deșeurile, pielea, metalul, lemnul

parțial degradat etc. Cu un simț aparte pentru natura materială a lucrărilor sale, „pielea” picturilor a devenit locul experimentelor sale. La fel ca în operele anterioare ale lui Tajiri, suprafața lucrărilor a devenit granulară și poroasă, aproape dobândind uneori o structură arhitecturală. Montajele lui Wagemaker au fost de natură organică și anorganică, combinând forme naturale cu componente artificiale. Interesul său viu pentru obiectele și formele naturale exprimă dorința spirituală de a se conecta cu natura și puterea mistică care se ascunde dincolo de suprafețe. Pentru Wagemaker, aceste obiecte, oricât de degradate sau neobișnuite ar fi fost, vorbeau despre mistere universale și despre reprezentarea experiențelor spirituale. La fel ca în cazul lui Tajiri, arta sa și-a găsit inspirație în universul său personal, invitând spectatorii să mediteze asupra materiei ca energie și asupra metafizicii conștiente a materiei.

Traectoria artistică neliniară a lui **Tadeusz Kantor** (1915-1990) a fost marcată în egală măsură de munca sa de artist vizual și de contribuțiile aduse lumii teatrului. La fel ca în cazul lui Tajiri, creația artistică a lui Kantor este un amalgam de contradicții și paradoxuri, care rămâne însă, precum cea a lui Wagemaker, sensibilă la tendințele trecătoare și de durată din arta modernă. Un element comun celor trei artiști este faptul că, deși se inspiră din diverse surse, toți rămân ferm ancorați în propria lor poetică personală. Conceptul de artă vizuală al lui Tadeusz Kantor s-a cristalizat după 1956, arătând afinități puternice cu curente precum Art Informel, Abstracționism liric sau Action Painting, precum și cu conceptul de artă ca proces. Picturile din perioada sa Informel sunt o explozie a subconștientului, în combinație cu activitatea de găsire, selectare și aducere a obiectelor pe pânză. Utilizarea unor procedee extrem de informale și gestuale a însemnat că astfel de picturi întruchipează spontaneitatea, întâmplarea și distrugerea. După cum a explicat Tadeusz Kantor însuși, lucrările rezultate au refuzat să fie simple imagini și, în schimb, au devenit obiecte auto-referențiale.

DESPRE CURATOR

Maria Rus-Bojan este o curatoare internațională de origine română. Din 2004 trăiește în Amsterdam și este specializată în arta contemporană a Europei de Est. Este președinta fundației European ArtEast din Londra, trustee al Muzeului de Sculptură, Beelden aan Zee Museum, Haga, membră a boardului RIBOCA, Bienala de Artă Contemporană din Riga și membră a consiliului de administrație al Muzeului de Artă Contemporană din Wrocław. În 2011, a co-curatoriat „Performing History”, Pavilionul României la cea de-a 54-a ediție a Bienalei de la Veneția. În 2015 a câștigat premiul special pentru publicații al Asociației Internaționale a Criticilor de Artă, secția Olanda, pentru monografia artistului german Ulay, intitulată „Whispers: Ulay on Ulay”. În 2019, a curatoriat a patra ediție a expoziției internaționale “Art for the Treasure Hunt”, intitulată “From Where Comes Your Voice”, un amplu parcurs expozițional inițiat de Luzzia Hennessy în multiple spații de rezonanță istorică din zona Chianti, regiunea Toscana. În anul 2019 a început colaborarea cu Fundația Interart Triade, prin expoziția “Magdalena Abakanowicz (1930-2017): Presence, essence, identity” (prezentată la Muzeul de Artă din Timișoara).

DESPRE ORGANIZATORI

Fundația Interart TRIADE este o organizație prezentă pe scena culturală din Timișoara din anul 2000. A fost fondată de Peter Jecza, un sculptor important pentru istoria artei recente din România.

Experiența fundației acoperă în mod relevant un domeniu larg de valori culturale și artistice: Parcul de sculptură Triade, recuperarea valorilor artei 1960-1989, printr-un program de editare și expoziții (peste 200 de cărți de artă și peste 200 de expoziții), dezvoltarea unui program de rezidențe de cercetare și proiecte curatoriale, precum și de promovare a artei emergente. Are un rol activ în prezentarea artei românești în străinătate și este, din 2015, co-organizatoare a Bienalei Art Encounters.

European ArtEast Foundation este dedicată susținerii artelor vizuale din Europa de Est prin proiecte internaționale - inclusiv expoziții, cercetări și publicații -, în colaborare cu instituții și organizații de artă.

Oferind o perspectivă globală asupra artei și culturii est-europene, Fundația încurajează dezvoltarea de proiecte care extind discursul în jurul artei contemporane din această regiune. Fundația încurajează redescoperirea artiștilor din deceniile 5 și 6 din Europa de Est și păstrarea moștenirii lor.

Fondatorul European ArtEast Foundation este **Artur Trawinski**. De origine poloneză, el susține artele, ca filantrop și colecționar, de peste un deceniu. Este membru al comitetului de achiziții de la Centre Pompidou.

Muzeul de Artă din Timișoara este o instituție reprezentativă a vieții culturale din partea de Vest a României. Găzduit în Palatul Baroc din centrul istoric al orașului, muzeul deține lucrări importante ale patrimoniului cultural național.

În cursul lunii octombrie, va deschide o nouă și amplă expoziție cu caracter permanent: 1+1+1 și SIGMA în colecțiile Muzeului de Artă Timișoara.

Expoziție produsă de Fundația Triade (Sorina Jecza), în strânsă colaborare cu European ArtEast Foundation Londra/UK (Jonathan Tybel) și Muzeul de Artă Timișoara (Claudiu Toma).

Expoziție realizată în parteneriat cu Asociația Timișoara 2021- Capitală Europeană a Culturii, cu sprijinul Primăriei Timișoara, prin programul cultural prioritar „Timișoara. Capitală europeană a culturii”, parte a programului cultural din anul 2020.

Expoziție susținută de: Consiliul Județean Timiș și Automotive Bavaria.

Parteneri media: TVR, igloo, zeppelin, revista ARTA, Orizont